

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 [redacted] ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

לפני כב' השופטת אסתר דודקביץ

התובעים

1 [redacted]
2 [redacted]
3 [redacted]

ע"י ב"כ עו"ד א. פרויליך ואו. נ. פרחי

נגד

המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול")

הנתבעת

ע"י ב"כ עוה"ד ש. ברקוביץ

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

תביעה לפיצויים בגין נזקי גוף לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

העובדות והמחלוקת

1. התובע 1, [redacted], יליד 26.9.1982 (להלן: "התובע") רכב על אופנוע מ.ר. 3870610 ביום 18.5.2007 ובמהלך הנסיעה נפגע בתאונת דרכים ונגרמו לו נזקי גוף (להלן: "התאונה"). התובעים 2 ו-3 הם הנריו של התובע ומיטיבי נזקיו. הנתבעת ביטחה את נהיגתו של התובע באופנוע הנ"ל בביטוח חובה בעת התאונה. ביום 18.3.09 הודתה הנתבעת בתבותה לפצות את התובעים בגין נזקי הגוף שנגרמו לתובע בעקבות התאונה (עמ' 1 לפרו') ומשכך נותרה במחלוקת אך שאלת גובה הנזק.

מהות הפגיעה

ממקום התאונה הועבר התובע לבית החולים על שם שיבא בתל השומר, כשהוא סובל מחבלה רב מערכתית ולרבות חבלת ראש, שכרים באגן, שברים בירך ימין ובקרסול שמאל, חבלה בבטן, ועוד. התובע אושפז בבית החולים על שם שיבא בתל השומר ועבר ניתוח לקיבוע השברים. לאחר הניתוח סבל התובע מהתמוטטות נשימתית והידרדרות נירולוגית והוא הועבר לאשפוז במחלקת טיפול נמרץ כשהוא מורדם ומונשם. ביום 17.6.07 הועבר התובע להמשך אשפוז במחלקת טראומה ובשל החמרה במצבו הועבר שוב למחלקת טיפול נמרץ ביום 25.6.07. ביום 28.6.07 הועבר התובע להמשך אשפוז במחלקה לשיקום נירולוגי, שם אושפז במשך כשנה עד לשחרורו מהאשפוז ביום 29.5.08. התובע טופל באשפוז יום שיקומי במשך כשנה וחצי עד ליום 30.11.09. בתום האשפוז חל שיפור ניכר במצבו של התובע והוא חזר ללכת, אם כי בהגבלה מסוימת, אך הוא עדיין סובל מליקוי ניכר מבחינה קוגניטיבית ובעיקר בתפקידים הניחוליים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- 1 **נכותו הרפואית של התובע** 3.
- 2 לשם הערכת נכותו הרפואית של התובע מולו מספר מומחים רפואיים:
- 3
- 4 **בתחום האורתופדי התמנה ד"ר יחזקאל טייטון.** בחוות דעתו מיום 1.7.10 קבע המומחה 4
- 5 שהתובע סבל משבר בירך ימין שנוקק לטיפול ניתוחי, משבר ברמס פוביס שטופל שמרנית
- 6 ומשבר בקרסול שמאל שטופל גם הוא בצורה שמרנית. בבדיקתו מצא ד"ר טייטון שהתובע
- 7 סובל מהגבלה מזערית בתנועות עמוד שדרה צווארי ומהגבלה קלה מאוד בתנועת הקרסול
- 8 לכיפוף גבי. כן נמצאו צלקת ניתוחית וצלקת שפשוף בירך ללא משמעות תפקודית. את
- 9 נכויותיו של התובע בתחום האורתופדיה העריך ד"ר טייטון כדלקמן:
- 10 (1) בגין הגבלה מזערית בתנועות עמוד שדרה צווארי – 5%.
- 11 (2) בגין מצב לאחר ניתוח בירך ימין עם רגישות באזור הכנסת מסמור תוך לשדי
- 12 והיווצרות הסתיידויות גרמיות – 5%.
- 13 (3) בגין רגישות וכאב בקדמת האגן לאחר שברים – 5%.
- 14 (4) בגין הגבלה קלה מאוד בתנועות הקרסול השמאלי לכיפוף גבי – 2.5%.
- 15 (5) בגין צלקת ניתוחית וצלקת שפשוף בירך עם משמעות אסטטית – 5%.
- 16
- 17 סך הכול קבע ד"ר טייטון לתובע נכות אורתופדית משוקללת בשיעור 21%.
- 18 ד"ר טייטון חביר שפגיעותיו האורתופדיות של התובע לא דורשות טיפול נוסף כיום או
- 19 בעתיד מעבר לתרגול פיסיוטרפי, שעיקרו תרגול עצמי וכי מבחינה אורתופדית הוא כשיר
- 20 לעסוק בכל פעילות או מקצוע, הגם שהוא סובל מפגיעות נוספות, שאינן אורתופדיות,
- 21 שעלולות להגביל אותו.
- 22
- 23 **בתחום הנירולוגי התמנה פרופ' אלדד מלמד.** בחוות דעתו מיום 4.1.11 קבע המומחה 23
- 24 שהתובע סבל משברים ובעטיים /או בשל הניתוח לקיבוע השבר בעצם הירך נגרמו לו
- 25 תסחיפי שימך ממוח העצם שגרמו לאוטמים כיפורים ברקמת המוח. כתוצאה מכך סבל
- 26 התובע מתסמונת נירולוגית מורכבת וקשה מאוד עם שינויים חמורים בהכרה, ביכולת
- 27 התקשורת ובמוטוריקה. בשל בצקת מוחית ועליית הלחץ התוך גולגולתי הוא נותח וסבל
- 28 בהמשך משני התקפים אפילפטיים מוקדיים. התובע עבר הליך שיקומי ארוך ומצבו השתפר
- 29 אך נותרה לו תסמונת נירולוגית שכוללת ליקויים קוגניטיביים המתבטאים, בין היתר,
- 30 בשכחה (בעיקר לטווח הקצר), בקושי בריכוז, בליקויים בחתארגנות ובתכנון ובאיטיות
- 31 פסיכו-מוטורית. התובע עדיין סובל מהפרעות בהיגוי הדיבור. מבחינה מוטורית הכוח הגס
- 32 חזר לתיקונו אך קיימות הפרעות קואורדינטיביות שמתבטאות בליקויים בביצוע פעולות
- 33 זריזות ועדינות בידיים ואטקסיה קלה בהליכה.
- 34 את נכותו של התובע בתחום הנירולוגי העריך פרופ' מלמד כדלקמן:
- 35 (1) בגין הפרעות בתחום הקוגניטיבי – 50%.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- 1 (2) בגין ליקויים בקואורדינציה – 40% + 10%.
- 2 (3) בגין הפרעה בחיגוי הדיבור – 10%.
- 3 (4) בגין אפילפסיה ללא התקפים פירכוסיים מזה תקופה ארוכה – 0%.
- 4 (5) בגין שקעי העצם בגולגולת לאחר קרניקטומיה דו צדדית – 15%.
- 5 סך הכול קבע פרופי מלמד לתובע נכות ניירולוגית משוקללת בשיעור 79%.
- 6
- 7 **ג. בתחום רפואת העיניים** מונתה פרופי ענת לבנשטיין, בחוות דעתה מיום 9.7.11 קבעה
- 8 המומחית שהתובע סובל מטשטוש ראיה לרחוק וקושי בראיה. את נכותו קבעה המומחית
- 9 כדלקמן:
- 10 (1) בגין הפרעה במיקוד של שתי העיניים יחד – 10%.
- 11 (2) בגין הפרעה במיקוד של כל עין לחוד, דהיינו בהפרעה לראיה מקרוב – 10%.
- 12
- 13 בסך הכול קבעה פרופי לבנשטיין את נכותו המשוקללת של התובע בשיעור 19% בשל הפרעה
- 14 באקומודיציה ובקונברגנציה.
- 15 המומחית קבעה שייתכן שמצבו של התובע ישתפר עם הזמן וכי הוא מוגבל בקריאה לפרק
- 16 זמן ארוך. עוד קבעה המומחית שהתובע יזדקק לתרגול, למשקפיים או לפריזמות, שעלותם
- 17 כמה מאות שקלים.
- 18
- 19 **ד. בתחום הפסיכיאטרי** מונה פרופי משה קוטלר. בחוות דעתו מיום 18.5.11 קבע המומחה
- 20 שהתובע מפחית מחומרת בעיותיו ומצבו ומגלה תובנה חלקית למצבו. מבחינה קוגניטיבית
- 21 ניכרו פגיעות משמעותיות ביכולות הקשב והזיכרון לטווח הקצר. התובע תאר לפני המומחה
- 22 שהוא נהג לשתות אלכוהול בכבדות ולעשן מריחואנה פעמיים עד שלוש בשבוע לפני התאונה
- 23 ותאר את אופיו הבסיסי בחיותו בעל קווים סכיזואידים קלים, אך עם הסתגלות כללית
- 24 תקינה בכל המישורים. פרופי קוטלר התרשם מקיומם של תסמינים בתר חבלתיים בעוצמה
- 25 קלה (חמימנות, רגישות למאזכרים וחרדות), משינויים אישיותיים נרחבים על רקע הפגיעה
- 26 המוחית האורגנית ומפגיעה בדימויו הגופני. נכון להיום התובע משתמש במנגנוני הגנה
- 27 ראשוניים של הכחשה, שיתכן שמונעים הופעה של תגובה דיכאונית אל פני השטח.
- 28 את נכותו הנפשית של התובע בעקבות התאונה העריך פרופי קוטלר בשיעור 20% בנוסף
- 29 לנכות הניירולוגית שקבע פרופי מלמד.
- 30 עוד קבע פרופי קוטלר שהתובע זקוק להמשך טיפול פסיכולוגי (ופסיכיאטרי במידת הצורך)
- 31 במסגרת הנוכחית (מכון רקאנטי או דומיו).
- 32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- ה. בתחום רפואת השיקום מונתה ד"ר אילנה פרבר. כחוות דעתה מיום 8.4.12 (ת/3) מצאה המומחית שהתובע הבין את השאלות שנשאל וענה לעניין, אך דיברו לקוני, חלש ולא תמיד מובן. הוא היה איטי בתגובותיו וניסה להמעיט במגבלותיו. בבדיקתה לא מצאה המומחית חולשה בגפיים והטונוס היה תקין אך נמצא ליקוי בזריזות בפעולות עדינות בידיים. הליכתו של התובע הייתה חופשית, אך נותרו אטקסיה קלה, שיווי משקל לקוי והפרעה בתנועות העדינות בידיים. המומחית קבעה שעיקר מגבלותיו של התובע הן בתחום הדיבור, הליקוי הקוגניטיבי והתסמונת הבתר חבלתית. מבחינה קוגניטיבית היא ציינה ליקוי בזיכרון, קשב וריכוז, איטיות פסיכו-מוטורית, קושי בזיכרון עבודה וכיכולת הלמידה, כתיבה וקריאה. כמו כן נמצאו ליקוי ניכר בתפקודים הניהוליים עם חשיבה קונקרטי, נוקשות חשיבתית, קשיי בקרה, חוסר יוזמה, חוסר מודעות למצבו, דלות וצמצום אישיותו. המומחית קבעה את צרכיו של התובע כדלקמן:
- 1 טיפול רפואי – תרופות, ביקורת רפואית, המשך טיפול במכון רקאנטי במשך חצי שנה עד שנה, טיפול נפשי תמיכתי לו ולמשפחתו, פעילות ספורטיבית פעמיים עד שלוש בשבוע וללא צורך בטיפול פיסיותרפי.
  - 2 ציוד ואביזרים – מחשב עם חיבור לאינטרנט.
  - 3 דיור – דירה בקומה נמוכה או מצוידת כמעילית.
  - 4 תחבורה – יכול לנסוע בתחבורה ציבורית בקווים ובמקומות המוכרים לו, שאם לא כן יודקק לליווי או להסעה במונית.
  - 5 עבודה – לא מסוגל לעבוד ולפרנס את עצמו בשוק הפתוח. זקוק להמשך ליווי של שיקום מקצועי בביטוח לאומי ויוכל להשתלב במסגרת מוגנת או בעבודות פשוטות במשרה חלקית ותחת פיקוח.
  - 6 עזרת הזילת – עצמאי ברוב הפעולות היום יומיות. זקוק לליווי חונך במשך ארבע עד חמש שעות ביום בסידורים במוסדות ולליווי, כולל ליווי חברתי.
- בתשובה לשאלות הבהרה (ת/4) השיבה ד"ר פרבר ביום 14.5.12 (ת/5) שיש לכבד המלצות הטיפול של רופאי השיקום שניתנו עם שחרורו מתאשפוז ב-2009 אך כיום, חמש שנים לאחר הפגיעה, יש לשים דגש על חזרתו למסגרת של תעסוקה ולא להמשיך שגרת הטיפולים, מעבר לטיפולים שעליהם המליצה בחוות דעתה.
- לגבי הצורך בחונך נשאלה ד"ר פרבר (ראו: מ/3 ו-4) והשיבה ביום 15.6.12 (מ/5) שהתובע זקוק לחונך לליווי, במיוחד במקומות שאינם מוכרים לו, לשורה בסידורים במוסדות השונים, בליווי בשלבים הראשונים של שיקום תעסוקתי, ארגון סדר יום וליווי חברתי. עוד העריכה ד"ר פרבר ש"יתכן שבעוד כ-5 שנים יודקק לפחות שעות ליווי (2-3 שעות ביום)".
- בתשובותיה מיום 13.12.12 (ראו: מ/6 ו-7) הבהירה ד"ר פרבר שבהתאם למצבו של התובע יתכן קיצור בתוחלת החיים של שלוש עד ארבע שנים בהשוואה לבני גילו בהתאם לנתונים הסטטיסטיים הקיימים ועל פי הספרות הרפואית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ו'אח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1
 2 ד"ר פרבר נחקרה בבית המשפט לבקשת הצדדים. בחקירתה הבהירה המומחית שהתובע
 3 "פחות זכאוני מאשר אדם אחר במצבו, אין חשש לאובדנות. יכול להיות שאין בכלל קיצור
 4 תוחלת חיים" (עמ' 38 לפרו' בשו' 8-9).
 5
 6 ויודגש - הצדדים בחרו לחקור רק את ד"ר פרבר בבית המשפט. חרף האמור לעיל, טענה
 7 הנתבעת בסיכומיה שאין לקבל את הנכות שקבע פרופ' מלמד מאחר שהתובע צולם כשהוא
 8 מטפס על קיר טיפוס. לטענת הנתבעת יש בכך כדי לאיין את הנכות שקבע פרופ' מלמד בשל
 9 קואורדינציה לקויה. עוד טוענת הנתבעת שאין לקבל את הנכות שקבע פרופ' מלמד בשל
 10 ההפרעה בדיבור מאחר שלא התגלו בעיות דיבור או הבנה במהלך עדותו של התובע. טענות
 11 אלה קשה לקבל משפרופ' מלמד לא נחקר על חוות דעתו. משבחרה אפוא הנתבעת שלא
 12 לעמת את המומחה מול מטצאי החקירה שלה, אין לה להלין אלא על עצמה.
 13 עוד טענה הנתבעת בסיכומיה שגם המגבלה שממנה סובל התובע בתחום רפואת העיניים
 14 יכולה לבוא לידי פתרון במשקפיים (סעיף 55 לסיכומי הנתבעת), ברם גם טענה זו לא זכתה
 15 לאישוש משנתבעת לא שלחה למומחית בתחום רפואת העיניים שאלת הבהרה בעניין זה
 16 ובחרה שלא לחקור אותה בחקירה נגדית.

17
 18 לסיכום סוגיה זו – קביעותיהם של המומחים הרפואיים לא נסתרו ולפיכך אני קובעת כי
 19 נכותו הרפואית המשוקללת של התובע בגין התאונה מסתכמת ב-89%.

נכותו התפקודית של התובע

20
 21
 22 בכתב התביעה טען התובע שהוא היה ערב התאונה בחור צעיר בריא ודינאמי, רווק וסטודנט
 23 לפסיכולוגיה באוניברסיטה הפתוחה, כאשר במקביל ללימודיו עבד כברמן בתי"א. עוד נטען
 24 שעקב התאונה נקטע מסלול חייו של התובע והוא חדל לעבוד ולהשתכר ולימודיו הופסקו
 25 (סעיף 10 לכתב התביעה). בסיכומיהם בכתב טענו התובעים שכותר השתכרות של התובע
 26 נפגע באופן מלא ולכל היותר ניתן להביא בחשבון יכולת השתכרות בשיעור זעום של כ-400
 27 ש"ח לחודש, כפי שמשתכר התובע בפועל מאז חודש יולי 2012 (סעיף 18 לסיכומי התובעים).
 28 התובע מסתמך בטענתו זו על המגוון הרחב של הבעיות הנזירולוגיות שמהן סובל התובע
 29 וכאשר אליהן מצטרפות ההגבלות האורתופדיות, הפרעת הראיה, הצלקות המכוערות
 30 והעיוות בצורת הגולגולת, שאף להם משמעות תפקודית ברורה בהיותם בולטים לעין.
 31 העובדה שהתובע חסר כוח יזימה וזקוק לדרבון ולהכוונה בביצוע כל פעולה, ולו הפשוטה
 32 והמוכרת לו, מקשה עליו להשתלב בחברה ובעבודה דגילה ללא עזרה וליזוי צמוד.
 33 התובע תאר בתצהירו את הקשיים הגדולים שמחס הוא סובל: בזיכרון, בריכוז, בחקשבה,
 34 במוטוריקה עדינה, בכתיבה, בדיבור, במיקוד הראיה, בהליכה ובחשיבה, שגרמו לקטיעה
 35 של מסלול חייו עד שהוא נאלץ להפסיק לעבוד וללמוד (סעיפים 15 ו-16 לת"ב). התובע תאר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 בתצהירו שבעוד שעובר לתאונה הוא היה סטודנט בשנה א' לפסיכולוגיה באוניברסיטה
 2 הפתוחה ועבד במקביל כברמן בת"א במקס ברנר ובבית קפה בנתבי"ג והרוויח כ-4,000 ₪
 3 לחודש וטיפים, הרי שלאחר שסיים את השיקום במכון רקאנטי, הוא התחיל לעבוד
 4 במסעדת "24 רופי" בהכנת קינוחים פעמיים בשבוע למשך 4 שעות בכל פעם כשהוא מלווה
 5 בחונך הצמוד שלו, תמיר גרפי (להלן: "תמיר") (סעיפים 20, 21 לת/6).
 6 חברתו ובת זוגו של התובע, גניפר אלברג, סיפרה בתצהירה שהתובע עובד לפי סידור שבועי
 7 כתוב וצבעוני (מוצג 577 למוצגי התביעה) תוך פיקוח שלה. הוא מתרגל פיתוח קול וכתובה,
 8 אחת לשבוע יוצא לבית חולים תל השומר להשתתף במחקר בתחום העיניים, יוצא לפעילות
 9 בקיר טיפוס, עובד בהתנדבות בבית קפה "סגל" בימי שני ובימי שלישי וחמישי הוא עובד
 10 מספר שעות במסעדת "24 רופי" (סעיפים 13 עד 20 לת/8).
 11 אביו של התובע, יאיר שבתאי (להלן: "האב"), תאר בתצהירו כיצד לפני התאונה היה התובע
 12 סטודנט בשנה ראשונה בלימודי פסיכולוגיה ועבד במקביל כברמן, כיצד נהג לקרוא ספרים
 13 בשפה האנגלית ולאחר הצבא שיפר את ציון הבגרות שלו במתמטיקה ועבר בחינת בגרות 4
 14 יחידות בציון 82, בעוד שמאז התאונה הוא סובל מחוסר יוזמה וזקוק לליווי, השגחה, דרבון
 15 והנחייה יום יומית (סעיפים 36 עד 49 לת/9). גם החונך תמיר סיפר בתצהירו כיצד ללא חונך
 16 או ליווי של אדם אחר יושב התובע ובוהה בחוסר מעש וכיצד התובע הולך למסעדה
 17 בקביעות כשהוא מחזיק את המתכונים שנרשמו ועברו באותיות גדולות ברורות ומנוילנות,
 18 למרות שהוא הכין אותן מנות כבר פעמים רבות בעבר (ראו ת/1).
 19 על מנת ללמוד על יכולת תפקודו של התובע ופוטנציאל ההשתכרות שלו הצביע התובע על כך
 20 שהוא הוכר בילדותו כמחונן (ת/15) ועל כך שעבר את המבחן הפסיכומטרי כשנה לפני
 21 התאונה בציון 695 (עמ' 545 למוצגי התובעים). מנגד מצביעה הנתבעת על תעודת הבגרות
 22 של התובע (מ/8), שציוניה אינם מזהירים, ועל כך שהתובע השכיל להצביע רק על העובדה
 23 שהוא נרשם לשני קורסים באוניברסיטה הפתוחה: מבוא לפסיכולוגיה ומבוא
 24 לסטטיסטיקה כשנה לפני התאונה (מוצג 209 למוצגי התובעים), אך לא הוכיח שאכן למד
 25 באותם קורסים – בכלל או שהיה מתמיד בלימודיו – בפרט. לטענתה, ההפך הוא הנכון –
 26 התובע בחקירתו אישר שבפועל הוא לא התחיל ללמוד לפני התאונה ואישר שהוא לא יודע
 27 אם היה ממשיך בלימודיו (עמ' 51 לפרו' בשו' 4-5). עם זאת מצביעה הנתבעת על כך
 28 שהתובע תור לספסל הלימודים ולמד בקורס לקולנוע במסגרת האוניברסיטה הפתוחה,
 29 עובדה שלא בא זכרה בעדותו של התובע, אך היא באה לידי ביטוי ברשומות של מכון
 30 רקאנטי מיום 11.1.11 (מ/12).
 31 יצוין שלפרופ' קוטלר סיפר התובע שבתור תלמיד הוא ישב כול היום ועישן, שהוא שירת
 32 כאיש הנדסה בצבא ולאחר השחרור עבד כמאבטח טיולים והשלים קורס ברמנים. עוד סיפר
 33 התובע לפרופ' קוטלר שהוא החל ללמוד לתואר ראשון בפסיכולוגיה באוניברסיטה הפתוחה
 34 בשנת 2005 ושלימודיו נקטעו על ידי התאונה. הוא סיפר שחשתמש במריחואנה פעמיים עד
 35 שלוש בשבוע וכעת הוא עושה כן לעיתים רחוקות. לפני התאונה הוא גם נהג לשתות בצורה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 כבדה אך כיום הוא שותה פחות. למותר לציין שטיענתו של התובע בדבר הלימודים לתואר
2 ראשון בפיסיכולוגיה שהחלו, לכאורה, בשנת 2005 ונקטעו, לא אוששו בראיות הדלות שהציג
3 בעניין זה ואף נסתרו מבחינת עיתוי הלימודים. יחד עם זאת, אין עורר שנכותו הניירולוגית
4 של התובע שתוארה לעיל אוששה בחוות דעתו של פרופ' קוטלר ואליה התווספו אותם
5 תסמינים בטר חבלתיים והשינויים האישיים על רקע הפגיעה המוחית האורגנית.
6 בעת הדיון בנכותו התפקודית של התובע יש להביא בחשבון גם את הפגיעה בראיה שממנה
7 סובל התובע, מאחר שהוא מוגבל בקריאה למשך זמן ממושך.
8 כאמור לעיל, גם ד"ר פרבר קבעה, וקביעותיה אלו לא נסתרו, שהתובע סובל מבעיות
9 קוגניטיביות משמעותיות ובעיקר נקטיי בקרה, חוסר יצימה וחוסר מודעות למצבו.
10 מיכל איתן, מנהלת המטבח במסעדת "24 רופי", העידה מטעם התובעים וסיפרה שהתובע
11 אחראי על הכנת הקינוחים במסעדה מדובר בכשש מנות קבועות ובתחילת עבודתו היה
12 תמיר צמוד לתובע ולימד אותו את כל הפעולות ואת סדר העבודה והשגיה עליו. מיכל איתן
13 סיפרה שהתובע מתקשה לזכור ולהתרכז בעבודתו למרות שהוא נעור במתכונים כתובים
14 ומסודרים והוא איטי ושוכח את הוראות ההכנה והיכן המרכיבים נמצאים, כך שגם היום
15 הוא לא מסוגל לעבוד ללא חונך צמוד (ראו ת/2).

16
17 בבית המשפט נחקרו המצהירים האמורים והתבררו העובדות הבאות:
18 התובע נוסע לבדו לקריית אונו באוטובוסים לקיר טיפוס ושם מבצע פעילות ספורטיבית
19 שאינה קלה (ראו ת/2). משם הולך התובע ברגל לבית הוריו ואחר כך נוסע בשני אוטובוסים
20 חזרה לביתו (עמ' 48, 49 לפרו'); התובע יזב את בית הוריו לאחר התאונה, גר עם אתותו
21 וטיפל במשק הבית (עמ' 51, 52 לפרו'), בהמשך עבר לגור עם חברתו ואף רכש לה לאחרונה
22 טבעת אירוסין (לאחר שמשך כסף במזומן מהבנק באמצעות כרטיס האשראי שלו) והוא
23 מתעתד להינשא לה (עמ' 44, 45 לפרו'). התובע יורד לבדו לחדר הכושר של הבניין שבו הוא
24 מתגורר עם חברתו (עמ' 50 לפרו' בשו' 21-24); התובע נוסע לבריכת גורדון לבדו בשני
25 אוטובוסים לכל כיוון (עמ' 20, 21, 45, 46 לפרו'); הוא עושה קניות בעצמו (עמ' 23 לפרו'
26 בשו' 24), הוא עובד במסעדת "24 רופי" יומיים בשבוע כי "אין זמן בעיקרון, אם אני אבוא
27 יותר אני אתקע באמצע... למקומות שאני עושה יומיים זה מספיק" (עמ' 46 לפרו' בשו' 22-
28 20) ועובד גם בהתנדבות בקפה "סגל" בחיתוך סלטים במשך שעה עד שעה וחצי בכל פעם כי
29 רצה להתמקצע בתחום הזה. כל זאת עושה התובע ללא ליווי של החונך (עמ' 23 לפרו' בשו'
30 31-32; עמ' 24 לפרו' בשו' 1-9). יצוין שהגם שמיכל איתן, מנהלת המטבח במסעדת "24
31 רופי", סיפרה בתצהירה (ת/2) ובעדותה על קשייו של התובע להתמודד עם הכנת הקינוחים,
32 בכל זאת הם ממשיכים להעסיק אותו עד היום וללא פיקוח החונך (סעיף 29 לת/9). זאת
33 ועוד, גם לבית החולים תל השומר נוסע התובע לבדו באוטובוסים ומידי פעם הוא מגיע
34 לטפל בענייניו גם במקומות אחרים וכך דווח שהוא הולך לעירייה לבדו לטפל בקבלת הנחה
35 בארנונה (עמ' 48 לפרו'). תמיר הבהיר בחקירתו הנגדית שאין צורך לתרגל את התובע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 [redacted] ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 בנסיעה בתחבורה הציבורית כי "אין לו מקומות חדשים להגיע" (נמי' 21 לפרו' בשו' 22),
 2 הגם שהדברים אינם מתיישבים, כאמור לעיל, עם העובדה שהתובע הגיע לבדו ובעצמו גם
 3 למקומות שאינם חלק רגיל וקבוע מסדר היום שלו, כמו העירייה או המקום שבו רכש את
 4 טבעת האירוסין.
 5 גם מחקירת התובע התברר שהתובע מתנהל במשך השבוע בין דירתו, בית חולים תל
 6 השומר, הברכה, קיר הטיפוס, חדר הכושר בבניין, דירת חוריו וסידורים שונים שהוא מבצע
 7 מחוץ לבית לבדו ובעצמו, כאשר תמיר החונך נמצא אתו רק פעם בשבוע ובמשך שש שעות
 8 הם מבשלים ביחד, הא ותו לא (נמי' 51 לפרו' בשו' 15-29).
 9
 10 עוד התברר לתובע הוצא צו אפטרופסות עד ליום 1.1.09 ואולם מיני אז התובע לא הוכרז
 11 עוד כחסוי ולא מונה לו אפטרופוס וגם ב"כ התובע שלל את הצורך באפטרופוס.
 12 לזאת יש להוסיף את העובדה שבמכון רקאנטי צוין ביום 20.9.11 שהתובע גם "מתאר
 13 דילמה האם להוציא רישיון מול רווח משני בתביעה".
 14 לסיכום נקודה זו ולנוכח מארג הראיות, אני קובעת שהתובע אמנם סבל מפגיעה קשה מאוד
 15 ואולם השיקום האינטנסיבי שעבר גרם לשיפור מתמשך במצבו (שנמשך גם לאחר שניתנו
 16 חוות הדעת מטעם בית המשפט, כפי שאישרה גם ד"ר פרבר בחקירתה). נראה שהתמונה
 17 שמציירים התובע ועדיו בעדותם הראשית שחורה מהמציאות כהווייתה. ודוק: אין עורר
 18 שהתובע סובל מבעיות קוגניטיביות מהותיות ועיקר בעייתו היא העדר היוזמה ואולם
 19 התובע מצליח להתנהל בצורה עצמאית במידה לא מבוטלת במשך רוב שעות היממה תוך
 20 הכוונה ועזרה מסוימת מצד בני משפחתו ובת זוגו.
 21 התובע הביע את דעתו שהוא מעוניין למצוא את עצמו בתחום המזון והקפה ואכן מצא
 22 לעצמו מקומות שבהם הוא יכול לעבוד כספר מוגבל של שעות ולבצע מטלות בהיקף מוגבל.
 23 התובע מניסק בשכר סמלי ובהתנדבות בשני מקומות ויש להניח שהוא יכול לעבוד בהיקף
 24 כזה ודומה לו בשכר ולו מינימאלי ואף להגדיל מעט את היקף המשרה.
 25 בנסיבות אלו אני רואה לנכון לאמוד את שיעור נכותו התפקודית של התובע כשיעור נכותו
 26 הרפואית הכוללת ולמרות שלצלקות יש משמעות אסתטית). אני קובעת שלפי התרשמותי
 27 השיעור של 89% משקף נכונה את הפגיעה בכושר השתכרותו ותפקודו של התובע.
 28
 29 **הנזקים** .5
 30
 31 **הפסדי שכר** .א
 32 עובר לתאונה עבד התובע כאמור כברמן במקס ברנר. הוא החל לעבוד באותו מקום בחודש
 33 אפריל 2007, דהיינו בחודש שקדם לתאונה. לפני כן עבד התובע כמלצר בנתבי"ג בחברת
 34 "קשת בענן שירותי מזון". מתלושי השכר שהציג התובע עולה שהוא השתכר בחודשים
 35 נובמבר 2006 עד ינואר 2007 בממוצע 3,918 ₪ לחודש ואילו בחודשים פברואר 2007 ועד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 [redacted] ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 לחודש מאי 2007 לא עבד התובע בהיקף מלא ושכרו הממוצע באותם חודשים היה 1,408 ₪
 2 בלבד. את עבודתו ב"קשת בענן שירותי מזון" החל התובע בחודש יוני 2006 ולאחר שעזב את
 3 עבודתו שם החל ביום 16.4.07 לעבוד בחברת "שוקולד בר" במקס ברנר (ראו מוצגים 203 עד
 4 207 למוצגי התביעה).
 5 התובעים בסיכומיהם מבקשים להתעלם מהחודשים שבהם עבד התובע בהיקף חלקי ולחשב
 6 את בסיס השכר עובר לתאונה לפי 3,900 ₪ נטו לחודש ובשערוך להיום: 4,708 ₪ בתוספת
 7 1,000 ₪ לחודש עבור טיפים. לטענתם יש לחשב הפסדי השכר לפי 5,700 ₪ במשך שלוש
 8 שנים מיום התאונה, לאחר מכן לפי השכר הממוצע במשק, ולעתיד על בסיס 10,000 ₪ נטו
 9 בניכוי 400 ₪ ששישכר התובע לחודש כיום.
 10 מנגד טוענת הנתבעת שיש לחשב את הפסדי השכר של התובע לפי כושר השתכרות שאינו
 11 עולה על 6,000 עד 6,500 ₪, מאחר שבשנת 2007 השתכר התובע בממוצע 2,111 ₪ לחודש
 12 ובשנת 2006 השתכר 3,600 ₪ או 4,370 ₪ לאחר שיערוך. הנתבעת מציעה אמור לחשב את
 13 הפסדי השכר בעבר על בסיס 3,600 ₪ לחודש במשך שלוש שנים ולאחר מכן על בסיס 5,000
 14 ₪ לחודש ולעתיד לפי 6,500 ₪ לחודש בניכוי יכולתו של התובע להשתכר כיום בסך 4,300 ₪
 15 לחודש.
 16 נדמה ששני הצדדים הפריזו. מחד גיסא, העדויות מצביעות על כך שהתובע לא התמיד
 17 במקומות עבודה עובר לתאונה, למרות שנפגע בהיותו כן 25 שנה וכאשר היה מצופה ממנו
 18 שכבר יתחיל לכתוב את סיפור חייו התעסוקתי. לא למותר להדגיש שהתובע לא הציג כל
 19 אסמכתא על הכנסותיו ועבודתו, אם היו כאלה, עובר לשנת 2006. גם ראיה כמה אמור היה
 20 התובע להשתכר במשך חודש מלא בעבודתו במקס ברנר, עבודה שאותה החל ביום 16.4.07,
 21 לא הובאה. יתרה מזאת, התובע לא הוכיח רצף תעסוקתי ואף בחר בעבודות זמניות כמו
 22 מלצרות עובר לתאונה. זאת ועוד, התובע טען בסיכומיו שהדו"ח מטיפים 1,000 ₪ לחודש
 23 ואולם טענה זו על הכנסה לא מדווחת לא זכתה לתמיכה בעדויות מפורטות שמשקלן רב,
 24 כפי שדורשת הפסיקה. התובע לא הרים את הנטל שמוטל עליו בעניין זה (נ"י 4351 כלל
 25 **חברה לביטוח בע"מ נ' וינטר** (11.11.2013), ע"א 9813/07 נעים נ' אבנר איגוד לביטוח
 26 נפגעי רכב בע"מ (16.8.2009)). מאידך גיסא, טענתה של הנתבעת שלפיה התובע יכול
 27 להשתכר במומו 4,300 ₪ בחודש אין לה על נוח שתסתמך והיא אינה עולה בקנה אחד עם
 28 קביעות תמומחים הרפואיים בעניינו כמו גם ניסיונותיו של התובע לשקם את עצמו בשנים
 29 שחלפו מאז התאונה.
 30 לנוכח האמור לעיל אני קובעת את בסיס שכרו של התובע עובר לתאונה על 4,600 ₪ נטו,
 31 נכון להיום. יחד עם זאת, יש להניח שבבוא הזמן היה התובע משפר את שכרו, גם אם לא
 32 היה מסיים את לימודי הפסיכולוגיה שאליהם נרשם. בהתחשב בעובדה שהתובע נפצע קשה
 33 כשעוד לא מצא את מקומו הקבוע בשוק התעסוקה ולאחר שניצל את השנים שלאחר
 34 שחרורו מהצבא לשפר את ציוני הבגרות שלו ולנסות ולמצוא את עצמו ואת דרכו, אני רואה
 35 לנכון לתת לו ליהנות מהספק ולקבוע את בסיס שכרו בעתיד כשיעור השכר הממוצע במשק.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 [redacted] ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- 1
- 2 לנוכח האמור לעיל אני מחייבת את הנתבעת לפצות את התובע בגין ראש נזק זה כדלקמן:
- 3 (1) בגין הפסדי שכר מלאים במשך שלוש שנים לפי 4,600 ₪ לחודש (165,600
- 4 ₪) בתוספת ריבית מאמצע התקופה - 170,744 ₪.
- 5 (2) בגין הפסדי שכר בשיעור 89% לפי 5,600 ₪ לחודש במשך 43 חודשים
- 6 (214,312 ₪) בתוספת ריבית מאמצע התקופה - 218,546 ₪.
- 7 (3) לעתיד - לפי 89% מהשכר הממוצע במשך נטו עד שיגיע התובע לגיל 67 -
- 8 2,152,696 ₪.
- 9 **ב. הפסדי פנסיה**
- 10 מוסכם על הצדדים שיש לחשב את הפסדי הפנסיה לפי 10% מהפסדי השכר שנגרמו ויגרמו
- 11 לתובע.
- 12 משכך אני פוסקת לתובע בגין ראש נזק זה את הסכום של 254,199 ₪.
- 13
- 14 **ג. עזרה, טיפול, סיעוד, השגחה רפואית וחונכים**
- 15 מחודש מאי 2008, לאחר ששוחרר התובע מהאשפוז בבית החולים, העסיקו הוריו מטפלים
- 16 בשכר. בשלב ראשון התקשרו עם חברת נתיב 2 בע"מ (להלן: "נתיב"), שסיפקה שירותי
- 17 סיעוד לתובע עד לחודש דצמבר 2009 בסכום כולל (נומינל) של 224,395 ₪ לפי הנסען.
- 18 התובעים מסתמכים על סיכום המחלה שקיבל התובע עם שחרורו ממחלקת שיקום נגעי
- 19 ראש מיום 28.6.07 ולפיו נזקק התובע לעזרה, הכוונה ודרכון של מטפל זנובר עברית במהלך
- 20 כל שעות היממה (עמ' 27-28 למוצגי התביעה). גם ביום 1.9.08, ביום 30.12.08, ביום 2.4.09
- 21 וביום 22.4.09 ציינו הרופאים המטפלים בבית החולים תל השומר שהתובע זקוק לליווי
- 22 קבוע עקב בעיות ביזימה, בניחול הזמן, סדר יום ונטילת תרופות. ביום 25.5.09 המליצו
- 23 רופאי המחלקה לשיקום נוירולוגי שהתובע ייעזר בליווי קבוע, כולל פעילות ערב (18 שעות)
- 24 (עמ' 71 למוצגי התביעה) וביום 15.6.09 ציינו הרופאים שהתובע אינו עצמאי כרגע וכי יש לו
- 25 מלווה קבוע החיוני לו להתמצאות ותפקוד במקומות לא מוכרים ושמידה על בטיחותו
- 26 בתנאים יום יומיים כמו מעבר כביש ואינטראקציות כספיות עם הסביבה (עמ' 72 למוצגי
- 27 התביעה). התובעים טענו בתצהיריהם שהיה צורך בליווי אינטנסיבי של התובע במשך 12
- 28 שעות ביום וגיבוי על ידי מלווים מחליפים ולכן נעזרו בחברת נתיב שמספקת שירותים גם
- 29 למשרד הביטחון. מחודש ינואר 2010 הפסיקו התובעים את ההתקשרות באמצעות נתיב
- 30 והם מעסיקים ישירות את המטפל תמיר, שמועסק כיום בהיקף של 6 שעות שבועיות ובעלות
- 31 של 50 ₪ לשעה ובסך הכול תמורת 1,200 ₪ לחודש. כאמור לעיל, ד"ר פרבר אישרה
- 32 המלצות אלה בדבר הצורך בליווי.
- 33 לטענת התובעים אין לבוא איתם חשבון למרות הסכומים הגבוהים הנתמעים, שכן לפי
- 34 תעודת עובד ציבור שהנתבעת הגישה (נ/12)- התעריף שקבע משרד הבריאות לשירותי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08, ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 חונכות נע בין 67.35 ₪ ל-69.05 ₪ לשעה ומכאן שהסכום שגובה תמיר אינו מופרז. התובע
 2 בסיכומיו ביקש החזר, כאמור לעיל, של עלות הליווי מחברת נתיב בסך 224,395 ₪ וכן את
 3 הסכומים ששילמו התובעים לתמיר עד היום שמשכמים ב-51,417 ₪. עוד מבקש התובע
 4 לפסוק לו פיצוי לעתיד לפי 135 שעות חודשיות (4.5 שעות ביום) במשך שלוש וחצי שנים
 5 מהיום ומחודש יולי 2017 ועד תום תוחלת חייו הצפויה לפי 75 שעות חודשיות.
 6
 7 ד"ר פרבר הבחירה בעדותה את ההבדל המהותי בין מטפל לבין חונך והסבירה שבועד
 8 שמטפל עוסק בתפקודים של יום יום: "רוחץ, מלביש, מכין ונותן אוכל, מכניס לשירותים
 9 וכו', כל הפעילות המוטורית פיזית. חונך זה שלב שבן אדם לא זקוק לטיפול של מטפל
 10 ברוב המקרים, חונך מטרתו לעבוד על מצבו הנפשי של המטופל וחברתי, הליווי למקומות
 11 או של סידורים, קופת חולים בנק וכו', או למקומות בילוי חברתיים, כי לחונך יש תפקיד
 12 מאוד חשוב בהשתלבות בחברה" (עמ' 36 לפרו' בשו' 10-15).
 13
 14 נבחן אפוא את הראיות שהובאו בנושא העסקת מטפלים וחונכים. מסמך (לא תמוס') של
 15 תנאי ההתקשרות של חברת נתיב מופנה לבי"ב התובעים ולא לתובע או למי מהוריו וזאת
 16 ללא כל הסבר (מוצג 252 למוצגי התביעה; עמ' 13 לפרו'). עוד עולה ממסמך תנאי
 17 ההתקשרות ששכר המטפל ינוע בין 21 ל-25 ₪ ברוטו לשעה בתוספת בגין עבודה בשעות
 18 נוספות וכן תוספות מתאימות בגין תנאים סוציאליים. התובעים הגישו במסגרת מוצגיהם
 19 דו"ח שעות עבודה ומספר חשבונית (עמ' 256 עד 305 ונספח כ"ב למוצגי התביעה). לטענת
 20 התובעים עלות העסקת המלווים הסתכמה בכ-13,000 ₪ לחודש עבור 12 שעות עבודה ביום,
 21 והמסמכים שצורפו למוצגי התובעים מעידים על כך שלעתים אף שולמו סכומים גבוהים
 22 יותר (למשל בחודש ספטמבר 2008 או בחודשים פברואר ומרץ 2009). יצוין שהתובעים צרפו
 23 אסמכתאות בדבר תנאי התקשרות, דו"חות שעות עבודה וחשבוניות מס שהוציאה חברת
 24 נתיב אך צורף רק העתק של המחאה אחת שמשכו ההורים לטובת נתיב על סך 913.81 ₪
 25 בלבד. אין אפוא כל ראיה שהסכומים האחרים הנטענים שולמו בפועל על ידי מי מהתובעים,
 26 בניגוד לנטען.
 27 יש לזכור שאמו של התובע עבדה במשרה חלקית בלבד עובר לתאונה והפסיקה את עבודתה,
 28 לטענתה, מיום התאונה. אביו של התובע השתכר לטענתו וכפי שעולה מתלושי השכר
 29 שהוצגו סכום נטו של כ-12,000 ₪ (ראו מוצגים 221 עד 222 למוצגי התביעה; עמ' 62 לפרו'
 30 בשו' 8-9) ואף פחות מזה (ראו מוצגים 226 ו-228 עד 231 למוצגי התביעה). לכן קשה לקבל
 31 את הטענה שהמשפחה הוציאה מכיסה סכומים העולים על הכנסותיה רק לצורך ליווי
 32 התובע והשגחה עליו למרות שאמו של התובע התמסרה לטיפול בו וגם האב טיפל בו לאחר
 33 שעות עבודתו ובמשך ימי החופשה שנטל, כפי שהם טוענים (מוצג 232 למוצגי התביעה).
 34 יתרה מזאת, מהעדויות ששמענו עולה שהמלווים נהגו ללוות את התובע לטיפולים בתל
 35 השומר, לאכול איתו, לחכות לו בביתו כשהוא נח ולצאת איתו לבית קפה ולעיתים גם לישון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 בביתו ולצאת אתו למחרת היום וכל זאת כנגד תשלום מלא וכאשר ההורים נמצאים בבית
 2 (סעיף 11 לת/9). אם אכן כך עשו התובעים, הרי שאין לחייב את הנתבעת לשאת בהוצאות
 3 מופרזות אלו. וזאת יש לזכור – התובע מסוגל היה ללכת ללא אביורי עור, אכל והתלבש
 4 בעצמו ושלט על סוגריו. בשל בעיותיו הקוגניטיביות הוא נזקק להשגחה, לתרגול ולדרבון אך
 5 את העזרה הזו אפשר היה לספק לו גם באמצעות משפחתו בצורה סבירה, תוך היעזרות
 6 במטפלים זרים במידה מגבלת וסבירה ושלא על דרך ההפרזה, כפי שנטען במקרה הנדון.
 7 זאת ועוד, לגבי תמונת המצב בהווה שמינו, כאמור לעיל, שתמיר המלווה מבלה כיום עם
 8 התובע יום אחד בשבוע, שבמהלכו, במשך שש שעות, הוא נמצא אתו במטבח ומבשל אתו.
 9 תמיר הסביר זאת בכך שאין עוד צורך לתרגל את התובע בנסיעות למקומות חדשים וכי
 10 התרגולים הסתיימו זה מכבר (עמ' 21 לפר' בשו' 14-22), לאחר שבעבר הרחוק היה תמיר
 11 נוסע עם התובע לברכה בתל השומר ובהמשך מבלה אתו במישול במטבח במשך שלוש שעות
 12 נוספות. כאמור לעיל, בתקופה האחרונה כל הפעילות המשותפת שלהם מסתכמת במישול
 13 בבית התובע. אין בעצם הפעילות הזו כדי למלא אחר הצורך בליווי של התובע ובקידומו.
 14 ודוק: מעבר לעובדה שתמיר מארח לו לחברה והם עוסקים בפעילות הבישול שאהובה על
 15 שניהם, אין הצדקה לפעילות הזו וגם ד"ר פרבר עצמה אמרה שאם זו הפעילות שבה מדובר
 16 הרי שיש לפטר את תמיר (עמ' 39 לפר' בשו' 2-13).
 17 גם מעצם העובדה שתמיר נמצא כיום עם התובע בביתו אחת לשבוע רק לצורך בישול
 18 בעזרתא חדא (למרות כישוריו של תמיר כהידורתרפיסט – סעיף 14 לת/9) ניתן ללמוד
 19 שהתובע לא נזקק לליווי נוסף ולדרבון על ידי מטפל שאינו בן משפחה או בן זוג. גם מעצם
 20 העובדה שהתובע אינו נזקק עוד לאפוסטרופוס והוא מתנהל בעצמו ולבדו הן למקומות
 21 העבודה שלו, הן לטיפולים ולפעילויות הספורטיביות והאחרות שלו, ניתן ללמוד שהתובע
 22 לא נצרך בפועל למלווה בצורה אינטנסיבית – בכלל ובהיקף הנטען – בפרט.
 23 בניגוד להיעדר ראיות לתשלום בפועל לנתיב, צירפו התובעים העתקי קבלות שנתן תמיר בגין
 24 עבודתו בבית התובע בשנים 2010 – 2012 (מוצגים 423 עד 452).
 25
 26 לנוכח כל האמור לעיל אני רואה לנכון לפסוק לתובע בגין הטיפול והליווי שקיבל בעבר לפי
 27 7,500 ₪ לחודש מעת שחרורו מהאשפוז (מחודש מאי 2008) ועד לחודש דצמבר 2009, דהיינו
 28 את הסך של 142,500 ₪ בתוספת ריבית מאמצע התקופה – 144,531 ₪. בקביעתי זו הבאתי
 29 בחשבון גם את העובדה שגם לטענת התובעים שירותי הסיעוד לתובע צומצמו מחדש יולי
 30 2009 (סעיף 12 לת/9), את העובדה שלא הוכח שהתובעים שילמו בפועל לחברת נתיב בגין כל
 31 החשבונות שהוצאו ואת העובדה שעדותו של האב לגבי התשלום לתמיר לא נמצאה
 32 מהימנה, לאחר שטען שהוא משלם לתמיר 50 ₪ לשעה, אך התברר שמדובר בתשלום של 30
 33 ₪ לשעה (עמ' 64-65 לפר' בשו' 19 לפר' בשו' 4-7; עמ' 20 לפר' בשו' 8-9).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 לגבי התקופה שמחודש ינואר 2010 ועד היום (47 חודשים) אפסוק לתובע לפי הסכומים
 2 ששולמו בפועל לתמיר. סכומים אלו מסתכמים נכון ליום מתן פסק הדין בסכום של 51,417 ₪.
 3 (סעיף 34 לסיכומי התביעה).
 4

5 לעתיד יפסק לתובע סכום דומה של 1,200 ₪ לחודש בגין הצורך בליווי, בחונכות ובסיוע עיני
 6 דרבון התובע וזאת עד לתום תוחלת החיים הצפויה של התובע, דהיינו הסך של 359,034 ₪.
 7 בקביעת הסכום האמור הבאתי בחשבון את מצבו של התובע ואת יכולותיו כפי שהם באים
 8 לידי ביטוי בעדויות שזכרו לעיל (וראו למשל סעיף 22 לתצהיר התובע), כמו גם את עדותה
 9 של ד"ר פרבר (שנחשפה לשיפור במצבו של התובע מאז בדיקתה), שלפיה יזדקק התובע
 10 בעתיד לשעות ליווי מעטות יותר (כדבריה: "כתבתי 2 - 3 שעות ביום וזה המון" – עמ' 37
 11 לפרו' בשו' 16) וכן שהתובע "מוטורית הוא במצב מצוין. הוא מסוגל לעשות ספונגיה,
 12 לעשות בישול, מסוגל לעשות מבחינת עבודת ידיים... הנכות הנפשית מפריעה בתפקוד
 13 חברתי, לימוד מקצוע, בעבודה, לא בעבודות הבית... אם הוא לא ירחץ רצפה פעמיים ביום
 14 או פעמיים בשבוע לא יקרה שום דבר, הוא צריך את החונך שיזכיר לו שהוא צריך לעשות
 15 את זה" (עמ' 36 לפרו' בשו' 1-17).

16 למעלה מן הצורך אציין שאין מקום לשעות לטענתה של הנתבעת שלפיה זכאי התובע
 17 לשירותי חונכות לפי חוק שיקום נכי נפש בקהילה, תשי"ס-2000, משהתובע אינו עונה על
 18 התנאים שבסעיף 3(ב) לאותו חוק לנוכח הנכות הנפשית שקבע פרופ' קוטלר בשיעור 20%
 19 בלבד.
 20

עזרה בעבודות הבית

21 כאמור לעיל, ד"ר פרבר אישרה שהתובע לא נזקק לעזרה בעבודות הבית בשל מצבו הגופני
 22 אלא זקוק לדרבון לבצע אותן עבודות בשל מצבו הקוגניטיבי.
 23 לפיכך הבאתי בחשבון את הצורך בעזרה בראש נזק זה בפרק הקודם בפסק דיני.
 24
 25

אניזוי שיקום

26 כאמור לעיל, ד"ר פרבר קבעה בחוות דעתה שהתובע זקוק למחשב עם חיבור למרשתת
 27 (אינטרנט) ואין לו צורך בצידוד אחר. בסעיף 10 לתצהירו (ת/9) טען האב שההורים רכשו
 28 עבור התובע מחשב שמותאם למגבלותיו שכולל שולחן ארגונומי מיוחד, מקלדת ובה
 29 מקשים גדולים ומסך גדול במיוחד בעלות כוללת של כ-5,200 ₪. ההמלצה להתאמת סביבת
 30 המחשב הוגשה במסגרת מוצגי התובעים (עמ' 247 למוצגים) וגם חשבונית מס/קבלות
 31 צורפו (עמ' 250 ו-251 למוצגי התובעים). הנתבעת לא כפרה בהוצאה זו (עמ' 10 לפרו').
 32 הסכום הכולל ששולם בסך 5,203 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק מסתכם
 33 מיום התשלום (8.8.08) ועד ליום כתיבת פסק הדין בסכום של 6,520 ₪. התובעים
 34 בסיכומיהם מבקשים פיצוי בגין העלות העודפת של המחשב המיוחד ביחס לעלותו של
 35

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ/ המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 מחשב ממוצע וזאת בסך 2,000 ₪ ואני פוסקת את הסכום המבוקש – 2,000 ₪ - בגין רכיב
 2 זה.
 3 כמו כן רכשו התובעים לקראת שחרורו של התובע מהאשפוז כיסא גלגלים עם כרית ישיבה,
 4 כיסא רחצה ושירותים ומיטה חשמלית עם מזרן למניעת פצעי לחץ. הנתבעת רכשה ישירות
 5 את כיסא הגלגלים וכיסא הרחצה, בעוד שבעבור המיטה והמזרן שילמו התובעים בהמתאה
 6 מיום 18.7.08 את הסך של 22,234 ₪ (מוצג 249 למוצגי התובעים), שרכו ביום כתיבת פסק
 7 הדין 27,906 ₪. המיטה והמזרן נרכשו בהתאם להמלצות בית החולים (מוצג 240 למוצגי
 8 התובעים). לטענת הנתבעת המיטה שנרכשה הייתה מבין המיטות חיקרות ואין לשעות
 9 לטענת ההורים שלא קנו מיטה זולה יותר כי לא רצו שחדרו של התובע יראה כמו חדר של
 10 בית חולים (עמ' 60 לפרו' בשו' 22 – עמ' 61 בשו' 6), כמו גם שלא הסתפקו בהשאלת מיטה כי
 11 לא שיערו שמצבו של התובע ישתפר במחירות כזו.
 12 מר יאיר כהן, שמכר את המיטה לתובעים, הבהיר בעדותו שהמזרן שנרכש הוא בין היקרים
 13 שבחנותו, אך לא מדובר ביקר ביותר מבין המזרנים וכי מכר לתובע את המיטה הנדונה
 14 בהתחשב בגובהו ובמשקלו של התובע (עמ' 11-12 לפרו'). הנתבעת לא הציגה חוות דעת שיש
 15 בה כדי לסתור את סבירות ההוצאה האמורה.
 16 בנסיבות האמורות ולנוכח גובה ההוצאה הנטענת אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעים
 17 את עלות המיטה והמזרן בערכם היום, קרי את הסכום של 27,906 ₪.

הוצאות רפואיות בעבר

18
 19
 20 מהעדויות שהובאו לפני עולה שהתובע עבר טיפולים רפואיים רבים ביותר, שבדיעבד הוגדרו
 21 על ידי ד"ר פרבר כטיפולים רבים מידי (עמ' 41 לפרו' בשו' 14-15).
 22 התובע טופל בריפוי בעיסוק, פיתוח קול, פלדנקרייז, יוגה טיפולית, רכיבה טיפולית, שיקום
 23 מיני, ספורט אתגרי, פעילות בבריכה ופזיוותרפיה. הוא עתר בסיכומיו לפיצוי בסך כולל של
 24 134,633 ₪ בגין עלות הטיפולים האמורים וכן בסכום נוסף של 20,268 ₪ בגין רכישת
 25 תרופות. עוד טוען התובע כי שילם סכום כולל של 15,205 ₪ בגין רכישת גרביים אלסטיות,
 26 מדרסים, מני לחדר כושר, רכישת משקפי ראייה ורכישת אביזרים לריפוי בעיסוק. כן טוען
 27 התובע שעבר שיקום במכון רקאנטי שבגינו שילמו התובעים 5,195 ₪ (סעיפים 39-45
 28 לסיכומי התובעים). בסך הכול ביקשו התובעים לפסוק לתובע בגין הוצאות רפואיות בעבר
 29 סכום כולל של 180,000 ₪.
 30 מנגד טוענת הנתבעת בסיכומיה שיש לפצות את התובעים בגין הטיפולים הרפואיים
 31 הנטענים שהיו נחוצים לשיקומו של התובע ושנתמכו בקבלות מתאימות (מוצגים 307-422 ו-
 32 454-484 למוצגי התביעה): ריפוי בעיסוק, פיתוח קול, רכיבה טיפולית, שיקום מיני, טיפוס
 33 על קיר, בריכה, תרופת קפורה וטיפולים נפשיים עד כניסת הרפורמה וזאת בסכום כולל של
 34 90,897 ₪. הנתבעת מצביעה על עדותה של ד"ר פרבר שלפיה לא היה מקום לטיפול בריפוי
 35 בעיסוק למונט אולי בחלק מהימים שבהם טופל התובע באשפוז יום. ד"ר פרבר הבהירה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 שלא היה מקום לטפל בתובע בטיפולי יוגה, טאי צ'י, טיפוס על קיר או פלדנקרייז, וכדבריה:
 2 "הוא בעצם התנסה בהרבה טיפולים שהם לא קטורים לא לפגיעת ראש ולא לשום שלא
 3 היה להם הוכחה שזה יכול לעזור. כמו יוגה או טאי צ'י או טיפוס על קיר או פלדנקרייז.
 4 אין הוכחה שזה עזר, אבל זה נתן לו תחושה של עשייה... חלק מהעייפות הקשה שהתלונן
 5 עליה זה עומס של טיפולים שחלק מהם לדעתי לא עוזר, זו דעה פרטית שלי, שנובעת מזה
 6 שאני יודעת שהטיפולים האלה לא יכולים לעזור לשיקום המוח... אני לא שמעתי ולא
 7 קראתי שיוגה שיקומית, אני לא יודעת מה זה..." (עמ' 34 לפרו' בשו' 2-23; וראו גם בעמ'
 8 41 לפרו' בשו' 23-27).
 9 בהמשך הבהירה ד"ר פרבר לגבי פיתוח קול – "זה יכול להיות תחליף לטיפול בתקשורת...
 10 שנה, שנתיים. לא יותר... עד לקאנטי היה צורך בליפוי ועיסוק" (עמ' 35 לפרו' בשו' 1-12).
 11 לגבי הפעילות בקיר הטיפוס הבהירה ד"ר פרבר: "אני חושבת שקיר טיפוס זה משאלות
 12 ליבו יותר מאשר, זה ספורט קשה ואתגרי, יכול להיות שמבחינה נפשית הוא זקוק לזה..."
 13 (עמ' 41 לפרו' בשו' 4-5).
 14 יצוין כי לא כל הטיפולים הנסענים גובו בקבלות, למשל הטיפולים הנפשיים הנסענים. גם
 15 הצורך באיזרי עזר אורתופדיים, כמו מדרסים ונעלים גבוהות, לא אושש בחוות דעתה של
 16 ד"ר פרבר או בחוות דעתו של ד"ר טייטון. יצוין שד"ר טייטון לא נשאל בעניין זה.
 17
 18 נכון הדבר, כטענת הנתבעת, שהטיפולים הרבים שעבר התובע העמיסו עליו יתר על המידה
 19 וחלקם לא היו נחוצים לשיקומו הקוגניטיבי, כפי שהתברר מעדותה של ד"ר פרבר, ואולם
 20 יש להבין זאת על רקע תמונת מצבו של התובע ועל רקע הנכונות הרבה של הוריו לעשות
 21 הכול (ואף למעלה מכך) כדי לתרום לשיקומו המוצלח, תוך שהם מחליטים שלא להסתפק
 22 בטיפולים המצומצמים על פי סל הבריאות (וראו תצהירו של האב – סעיפים 13-30 לת/9
 23 והשוו: תשובותיה של ד"ר פרבר בת/5). האם בעדותה לא ידעה לומר האם בדקו ההורים
 24 את האפשרות שהתובע יעבור טיפולי ריפוי בעיסוק ללא תשלום באמצעות קופ"ח (עמ' 67
 25 לפרו' בשו' 26-29). ואולם, בעניין אחרון זה הסכימה ד"ר פרבר בהעידה: "אני לא חושבת
 26 שבקופ"ח אפשר לקבל טיפול קוגניטיבי טוב" (עמ' 42 לפרו' בשו' 9-10). אפשר להבין
 27 ולקבל שההורים לא התפנו לקבל אישורם של מומחים מטעם בית משפט לכל טיפול וטיפול
 28 בזמן אמת מאחר שראו לנגד עיניהם רק את שיקומו של התובע ולא רק משום שולזו
 29 בכספה של הנתבעת, כפי שטוענת הנתבעת.
 30 לנוכח כל האמור לעיל אני רואה לנכון לפסוק לתובעים פיצוי גלובלי בראש נזק זה בסכום
 31 של 150,000 ₪.

הוצאות רפואיות לעתיד

32
 33
 34 בחוות דעתה המליצה ד"ר פרבר שהתובע ימשיך ליטול תרופות בתואם להמלצת הרופא
 35 המטפל; יעבור ביקורת רפואית של רופא שיקום אחת לחצי שנה עד שנה ושל נוירולוג אחת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 לשנה, יקבל טיפול נפשי תמיכתי למשפחתו פעם בשבועיים במשך שנה וסידרת טיפולים
 2 קצרה בעת משברים שצפויים לו בחייו וכן שימשיך בפעילות ספורטיבית פעמיים עד שלוש
 3 פעמים בשבוע.
 4 בבית המשפט הסתבר שהתובע כבר לא נזקק לתרופת קפרה מאז חודש מרץ 2013. עוד
 5 הסתבר שהתובע לא טרח להגיש לקופ"ח בקשה לאישור התרופה קפרה ולא ביקש החזר
 6 בגין עלות רכישה (נ/9).
 7 התובעים בסיכומיהם עותרים לפיצוי בגין טיפולים נפשיים בעתיד בסך 25,000 ₪, לפיצוי
 8 בגין פעילות בקיר טיפוס ובבריכה עד גיל 55 בעלות של 225,226 ₪ ופיצוי בגין משקפיים
 9 ופריזמות בסך הכול מבקשים התובעים פיצוי בראש נזק זה בסכום כולל של 260,000 ₪.
 10 מנגד טוענת הנתבעת שהביקורות אצל רופא שיקום ונוירולוג יינתנו לתובע על ידי קופ"ח
 11 ובמימונה ומשנת 2015, עת צפויה הרפורמה בבריאות הנפש להיכנס לתוקף, ימומנו גם
 12 הטיפולים הנפשיים על ידי קופ"ח (נ/12). הנתבעת מציעה אפוא פיצוי בגין 7 טיפולים
 13 נפשיים עד שנת 2015 בסך 2,492 ₪ וכן בגין מגוי בחדר כושר תמורת 350 ₪ לחודש ובעלות
 14 כוללת של 89,450 ₪.
 15 כזכור, די"ר פרבר הבחירה בעדותה שאין הוכחה שהפעילות בקיר הטיפוס יכולה לעזור
 16 לשיקום מוחו של התובע ובכך שללה את הנחיצות של אותה הוצאה. לא למותר לחזור
 17 ולהזכיר שהאורתופד די"ר טייטין לא קבע שיש צורך בכל טיפול אורתופדי בעתיד.
 18 הפסיכיאטר פרופ' קוטלר קבע ביום 18.5.13 שהתובע זקוק להמשך טיפול פסיכולוגי
 19 ופסיכיאטרי במידת הצורך במסגרת הנוכחית (מכון רקאנטי או דומיו) אך מאז חלפו
 20 כשנתיים וחצי והטיפול במכון רקאנטי הסתיים זה מכבר. פרופ' לבנשטיין קבעה שהתובע
 21 יזדקק "לתרגול, משקפיים או פריזמות שעלותם מספר מאות שקלים". בעניין זה צורפה
 22 קבלה אחת בגין רכישת משקפי ראייה למרחק בסך 700 ₪ ביום 15.12.08 (נעמ' 483 למרצגי
 23 התובעים).
 24 לנוכח האמור לעיל אני פוסקת לתובעים בראש נזק זה סכום גלובלי של 150,000 ₪.
 25
 26

התאמת דיור בבית התובעים

10.

27 מחודש אוגוסט 2007 יצא התובע לחופשות בביתו מבית החולים. אותה עת היה התובע
 28 מרותק לכיסא גלגלים ועל כן ערכו התובעים שינויים והתאמות בדירתם למעבר כיסא
 29 גלגלים. לטענת התובעים הם נשאו בהוצאות בגין כך בסך (נכון להיום) 56,267 ₪. האב
 30 בתצהירו הסתמך על מכתב בית חולים שיבא מיום 3.9.2007, על הצעת מחיר וחשבונית
 31 בגין התאמת חדר רחצה, שירותים, מעברים וכניסות לחדרים וניקיון דירת התובעים לאחר
 32 השיפוץ (מוצגים 234 – 239 למוצגי התביעה). בעניין זה ראו גם את תצהיר האם (סעיף 9
 33 לת/10). האב בתצהירו הסביר שהתובע גר בביתם עד לחודש אפריל 2011, או אז עבר לגור
 34 עם אחותו בדירה שכורה ומחודש ספטמבר 2011 הוא מתגורר עם חברתו לחיים בדירה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ/ המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 שכורה אחרת. על כן טענה הנתבעת שאין לפסוק לתובעים פיצוי בגין עלויות השיפוץ מאחר
 2 שהתובע עזב את דירת הוריו והשיפוצים והשיפורים בדירת התובעים נותרו לטובת ההורים.
 3 לגבי עבודות השיפוץ בדירת התובעים צורפה חשבונית מיום 13.1.2008 על סך 41,000 ₪ וכן
 4 חשבונית על סך 2,000 ₪ עבור ניקיון הדירה אך לא צורפו קבלות או אסמכתאות כי סכום
 5 זה או אחר שולם בפועל. עוד התברר בחקירתו הנגדית של התובע שההורים הסתפקו
 6 בהצעת מחיר אחת ולטענת הנתבעת לא עשו התובעים די על מנת להקטין את נזקיהם, גם
 7 משום שלטענתה אפשר היה להמתין ולא למחר לשפץ את הדירה.
 8 בחקירתו הנגדית של האב הסתבר שהתובע שוחרר מהאשמוז כשהוא מסוגל להתנייד בעזרת
 9 רולטור והוא נוסק לכיסא גלגלים רק למרחקים ארוכים (עמ' 58 לפר' בשו' 22-28). האב
 10 ניסה להסביר הצורך בשיפוץ בנימוק שחשיפוץ מנעה כאשר התובע התחיל להשתחרר לסופי
 11 שבוע מבית החולים וכשעדיין היה מרותק לכיסא גלגלים. התברר בחקירתו שתכנית
 12 השיפוץ נעשו על ידי דודתו של התובע בהיקף העולה על המלצות בית החולים שיבא (עמ' 60-
 13 59 לפר').
 14 ד"ר פרבר בחקירתה אישרה שיתכן שכאשר התובע יצא לחופשות בביתו לא ניתן היה לחזות
 15 את השיפור שיחול במצבו ולכן בחרה שלא לבקר או לאשר את החלטת הרופאים המטפלים
 16 בדבר הצורך בהתאמת הדירה (עמ' 31-32 לפר').
 17 התובעים לא הגישו חו"ד של מומחה לגבי עלויות סבירות של התאמת הדירה למעבר כיסא
 18 גלגלים. גם הנתבעת לא עשתה כן.
 19 לנוכח כל האמור לעיל אני רואה לנכון לפסוק לתובעים 50,000 ₪ כסכום גלובלי בגין
 20 התאמת דירתם למגורי התובע בעת שהיה מאושפז בבית החולים תל השומר ולאחר שחרורו
 21 מהאשפוז.
 22
 23 לגבי העתיד – התובעים מסתמכים על חוות דעתה של ד"ר פרבר שלפיה התובע יודקק
 24 לדירה בקומה נמוכה או מצוידת במעלית. לנוכח המלצתה זו של ד"ר פרבר עתרו התובעים
 25 בסיכומיהם שיפסק לתובע סכום גלובלי של 113,000 ₪ בגין ההפרש בין ערך דירה כזו
 26 שמומלצת לבין דירה אחרת.
 27 הנתבעת מתנגדת לכך ובעניין זה דעתי כדעתה. הוכח שהתובע מטפס כתחביב על קיר
 28 טיפוס, הוא מתנייד מבחינה פיזית ללא כל הגבלה, הוא מתגורר בדירה שכורה ואין כל
 29 מניעה שישכור דירה מתאימה גם בעתיד. זאת ועוד, הנטען לא נתמך בחוות דעת
 30 שבמומחיות וספק בעיני האם דירה בקומת קרקע אכן יקרה יותר מדירה בקומה גבוהה
 31 יותר, אם לא ההפך הוא הנכון.
 32
 33
 34
 35

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 [redacted] ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- 1 הוצאות נסיעה וניידות .11
- 2 לטענת התובעים נגרמו להם הוצאות ניכרות בגין נסיעות מרובות, חניה, דלק ומוניות הן
- 3 לצורך הטיפול בתובע בשיקומו, הן בגין ביקורים מרובים בבית החולים בתקופת האשפוז.
- 4 התובעים עותרים לפיצויים בגין ראש הנזק המיוחד הזה בסך כולל של 55,000 ₪ נכון להיום
- 5 והם מסתמכים על הקבלות החלקיות שמסתכמות בסך 46,882 ₪ (מסמכים 485 עד 544
- 6 למוצגי התביעה).
- 7 לעתיד עותרים התובעים לפיצוי בסך 155,000 ₪ לפי 500 ₪ לחודש לנוכח נכותו
- 8 האורתופדית של התובע.
- 9 מנגד טוענת הנתבעת שהתובע נזקק לתחבורה ציבורית כפי שעולה מעדותו כמו גם מעדותם
- 10 של שאר העדים וכי נכותו האורתופדית מורכבת ממספר נכויות קלות ביותר והיא אינה
- 11 מגבילה אותו בניידות, כפי שהיא אינה מגבילה אותו בפעילות הספורטיבית שלו, שכוללת
- 12 שחיה, רכיבה על אופניים וטיפוס על קיר. עם זאת מסכימה הנתבעת לפצות את התובע
- 13 כנתבע בסך 50,000 ₪ בגין העבר וכך אני מוסקת לתובע.
- 14
- 15 לגבי העתיד - כוכור, די"ר פרבר קבעה בחוות דעתה שהתובע יכול לנסוע בתחבורה ציבורית
- 16 בקורים ומקומות המוכרים לו, אחרת יזדקק לליווי או להסעה במונית.
- 17 כפי שעולה מהעדויות שהובאו לפני, התובע אכן נוסע בתחבורה ציבורית (וראו סעיף 33
- 18 לת/9). יחד עם זאת, יש להביא בחשבון שהתובע יזדקק מעת לעת (גם אם לעיתים רחוקות)
- 19 לנסיעות במוניות למקומות שאינם מוכרים לו, כמו גם להוצאות נסיעה יתרות בגין הצורך
- 20 בטיפולים. לפיכך אני מוסקת לתובע בגין כך סכום גלובלי של 25,000 ₪.
- 21
- 22 הוצאות אפוטרופוסות .12
- 23 האב מונה כאפוטרופוס לרכושו של התובע מיום 4.9.2007 ועד ליום 1.1.2009, קרי למשך 16
- 24 חודשים (ראו מוצגים 214 עד 220 למוצגי התביעה). לפיכך עותר התובע לפיצוי בגובה שכ"ט
- 25 אפוטרופוס בהתאם לתקנות הכשרות המשפטיות והאפוטרופוסות וכללים בדבר קביעת שכר
- 26 לאפוטרופוסים), תשמ"ט-1988 וזאת בסך של 507 ₪ לחודש ובסך הכול 12,925 ₪. מנגד
- 27 טוענת הנתבעת שאין לפסוק לתובע פיצוי בהתאם לפסיקה (ללא פירוט...).
- 28 האב טען בתצהירו (סעיף 3 לת/9) שבאותה תקופה טיפל בענייניו הכספיים של התובע,
- 29 לרבות בחשבון הבנק שלו, ביטול תשלום שכר הלימוד למכללת רמת גן, הגשת דוחות
- 30 לאפוטרופוס הכללי וטיפול בנוגע לקבלת תשלומים תכופים מחברת הביטוח.
- 31 האב לא טרח לצרף לתצהירו מסמכים שמעידים על טיפול בחשבון הבנק או בביטול שכר
- 32 הלימוד או כל דו"ח שהגיש לאפוטרופוס הכללי.
- 33 יש לזכור, שהסכום שקובעות תקנות הכשרות המשפטיות והאפוטרופוסות הוא סכום
- 34 מקסימלי שישולם לאפוטרופוס (ראו תקנת מישנה 5א) לתקנות הנדונות). בעניין זה לא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ו'אח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

- 1 למותר לחזור ולהזכיר שמדובר בתקופת אפוטרופסות קצרה יחסית וכי מדובר באביו של
 2 התובע. בנסיבות אלו אני רואה לנכון לפסוק לתובעים סכום גלובלי של 3,200 ₪.
 3
 4 **נזק שאינו נזק ממון** .13
 5 בהתאם להסכמת הצדדים (עמ' 70 לפר' בשו' 11) אני פוסקת לתובע ברכיב זה 200,000 ₪.
 6
 7 **עזרת ההורים בעבר והפסדי שכר וימי חופשה ומחלה שלהם** .14
 8 התובע אושפז במישך למעלה משנה באשפוז מלא ובמשך כשנה וחצי לאחר מכן טופל
 9 במסגרת אשפוז יום. כפי שעולה מהעדויות הוריו של התובע שהו לצדו במהלך האשפוז,
 10 תמכו בו ודאגו לשיקומו האינטנסיבי (סעיפים 4-7 לת/9; סעיפים 6-7 לת/10). לאחר
 11 ששוחזר התובע מהאשפוז העסיקו ההורים, כזכור, מטפלים שליוו וסעדו את התובע וזאת
 12 מיעבר לעזרה שנתנו ההורים.
 13 בסיכומיהם עותרים התובעים לפיצוי ההורים בסכום כולל של 98,000 ₪ כאשר סכום זה
 14 כולל פיצוי בסך 60,000 ₪ בגין שירותי הסייעוד והטיפול של ההורים בתקופת האשפוז
 15 וסכום נוסף של 38,000 ₪ בגין טיפולם לאחר מכן.
 16 עוד תובעים ההורים סכום נוסף של 99,756 ₪ בגין 68 ימים במצטבר שבהם נעדר האב
 17 מיעבודתו כמהנדס בחברת "אסס" ושכגיים שולם שכרו על חשבון ימי "מחלת ילד" ועל
 18 חשבון ימי חופשה צבורים. בסכום הנתבע נכללים גם ההפסדים הנטענים של האם
 19 שהפסיקה את עבודתה החלקית כסייעת במינעה המוקומית עקב התאונה ולא שבה אליה
 20 (וראו ת/13; סעיף 6 לת/10).
 21 לטענת הנתבעת יש לפסוק לשני ההורים סכום כולל של 42,115 ₪. לטענתה, אמנם האב
 22 טוען שניצל 68 ימי חופשה בעקבות התאונה, ברם מיתוסם שולמו לו 10 ימי חופשה על חשבון
 23 "מחלת ילד" והיתרה ששולמה על חשבון ימי מחלה אינה ממין ההפסד, מאחר שהתברר
 24 שלא ניתן לפדות ימי מחלה לא מנוצלים (עמ' 55 לפר' בשו' 8-9). לגבי האם טוענת הנתבעת
 25 שהאם לא ניסתה לחזור לעבודתה מאז התאונה וקשרה זאת לכך שהתובעת השתכרה עובר
 26 לתאונה בממוצע לחודש סכום זעום של 700 ₪ (וראו מוצגים 571-575) וכי היא מוכרת
 27 כנכה בנכות כללית במוסד לביטוח לאומי מאחר שמחלת האפילפסיה שממנה היא סובלת
 28 החמירה. לפיכך מציעה הנתבעת לפצות את האב בגין אובדן שני חודשי עבודה ואת האם
 29 בגין 10 חודשי השתכרות ובסך הכול, כאמור לנייל בסכום של 42,115 ₪.
 30 יצוין שמעדותו של תמיר עולה לכאורה שהאם כן עבדה לאחר התאונה בניגוד לדבריה (עמ'
 31 22 לפר' בשו' 12-19) והדבר נשאר לוט בערפל (וראו עדותו של האב בעמ' 63 לפר' בשו' 26-
 32 23). כך או כך, אין לתלות בתאונה ובתוצאותיה את העובדה שהתובעת לא חזרה לעבוד עד
 33 היום לנוכח שיקומו המוצלח יחסית של התובע, שכבר יצא מבית הוריו זה מכבר. לגבי האב
 34 יצוין גשם בחודשים שקדמו לתאונה נזקק האב לימי חופשה, כעולה מתלושי השכר שהציג
 35 (וראו עדותו של מר דוידסון בעמ' 54 לפר' ומוצגים 221-233 למוצגי התביעה).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ואח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1 לסיכום סוגיה זו אני רואה לנכון לפסוק להורים, הם התובעים 2 ו-3, 100,000 ₪. בסכום זה
 2 שקבעתי הבאתי בחשבון הן את הפסדי השכר וימי המחלה והחופשה שנגרמו להם הן את
 3 העזרה והסיעוד שנתנו לתובע במהלך תקופת האשפוז ולאחר מכן, עזרה שחורגת מעזרה
 4 רגילה של הורים ושיש לפצותם בגינה (ראו ע"א 9499/07 פלאס נ' כלל חברה לביטוח בע"מ
 5 (18.12.09)). בקביעת הפיצוי הבאתי גם בחשבון את העובדה שהתובעים נזקקו לעזרה
 6 חיצונית בחיקף גדול מאוד, דבר שהוריד את המעמסה מההורים בצורה משמעותית.

7
 8 **15. ניכויים**

9
 10 **א. תשלומי המוסד לביטוח לאומי**

11 מוסכם על הצדדים שיש לנכות את הסכום הכולל של 805,000 ₪ שמשקף את התשלומים
 12 ששילם וישלם המוסד לביטוח לאומי לתובע.

13
 14 **ב. תשלומים תכופים**

15 בהתאם להסכמת הצדדים (וראו: ת/11; סעיף 61 לסיכומי התובעים וסעיף 198 לסיכומי
 16 הנתבעת) יש לנכות מסכום הפיצוי הכולל (שכולל שכ"ט עו"ד) בגין התשלומים התכופים
 17 ששולמו לתובעים – 625,241 ₪.

18
 19 **16. סיכום**

20 אשר על כן אני מחייבת את הנתבעת לפצות את התובעים כדלקמן:

21			
22	א.	בגין הפסדי שכר בעבר	- 389,290 ₪
23	ב.	בגין הפסדי שכר לעתיד	- 2,152,696 ₪
24	ג.	בגין הפסדי פנסיה	- 254,199 ₪
25	ד.	בגין עזרת הזולת בעבר	- 195,948 ₪
26	ה.	בגין עזרת הזולת לעתיד	- 359,034 ₪
27	ו.	בגין רכישת מחשב	- 2,000 ₪
28	ז.	בגין רכישת מיטה ומזרן	- 27,906 ₪
29	ח.	בגין הוצאות רפואיות בעבר	- 150,000 ₪
30	ט.	בגין הוצאות רפואיות לעתיד	- 150,000 ₪
31	י.	בגין התאמת דיור בבית התובעים	- 50,000 ₪
32	יא.	בגין הוצאות נסיעה וניידות בעבר	- 50,000 ₪
33	יב.	בגין הוצאות נסיעה וניידות בעתיד	- 25,000 ₪
34	יג.	בגין הוצאות אפוסטרופסות	- 3,200 ₪
35	יד.	בגין נזק שאינו נזק ממון	- 200,000 ₪

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 5451-06-08 ו'אח' נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול"

1		טו. בגין עזרת ההורים – המיטיבים
2	₪ 100,000	והפסדי שכר וימי מחלה וחופשה שלהם -
3	₪ 4,109,273	סה"כ
4		
5	₪ 805,000 -	בניכוי תשלומי המל"ל -
6	₪ 3,304,273	סה"כ
7		
8	₪ 3,811,149	בתוספת שכ"ט עו"ד בשיעור 13% ומע"מ (₪ 506,875)
9	₪ 625,241 -	בניכוי התשלומים התכופים
10	₪ 3,185,908	סה"כ

11
 12 הנתבעת תשלם אפוא לתובעים את הסכום של 3,185,908 ₪.
 13 כן תישא הנתבעת ביתרת האגרה ובשכר העדים כמפורט בפרוטוקול.
 14 הפיקדון שהפקידה הנתבעת עבורו חקירת ד"ר גוברמן יוחזר לה.
 15 כל הסכומים האמורים יישאו הפרשי הצמדה למועד וריבית חוקית מהיום ועד לתשלום המלא
 16 בפועל, אלא אם ישולמו תוך 30 יום מהיום.

17
 18 המזכירות תמציא לב"כ הצדדים העתק פסק הדין וכן תודיע להם טלפונית על מתן פסק הדין.

19
 20
 21 ניתן היום, ל' כסלו תשע"ד, 03 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.
 22

23
 24 אסתר דודקביץ, שופטת
 25
 26
 27
 28
 29